

NAZWA MODUŁU KSZTAŁCENIA: Stary Testament 4 – Psalmy i Księgi Mądrościowe

NAZWA W JĘZYKU ANGIELSKIM: Old Testament 4 – Psalms and Wisdom Books

KOD MODUŁU: 13-TS-14-TBST4, 13-TN-14-TBST4

KIERUNEK STUDIÓW: teologia

POZIOM STUDIÓW: jednolite magisterskie

PROFIL KSZTAŁCENIA: ogólnoakademicki

JĘZYK PROWADZENIA: polski

OSOBA PROWADZĄCA ZAJĘCIA: dr Jerzy Seremak SJ

FORMA PROWADZENIA STUDIÓW:	stacjonarne	niestacjonarne
LICZBA PUNKTÓW ECTS:	3	7
ROZLICZENIE GODZINOWE:	30 wykłady	24 wykłady 6 ćwiczenia

1. ZAKŁADANE EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU

Kod efektu kształcenia modułu	Opis efektu kształcenia	Kod efektu kształcenia kierunku
TBST4_1	Zrozumienie genezy i uwarunkowań historyczno-kulturowych tekstów biblijnych oraz zmiany metod ich interpretacji na przestrzeni wieków.	TMA_W01
TBST4_2	Poznanie w warstwie materialnej treści ksiąg Starego Testamentu.	TMA_W05
TBST4_3	Uporządkowanie i pogłębienie wiedzy z zakresu teologii i egzegezy Starego Testamentu.	TMA_W05, TMA_W13
TBST4_4	Umiejętność rozróżniania gatunków literackich tekstów starotestamentalnych oraz stosowania odpowiednich metod ich interpretacji.	TMA_U02, TMA_U04, TMA_U06
TBST4_5	Umiejętność wykorzystania tekstów Starego Testamentu do rozwiązywania konkretnych problemów.	TMA_U09 TMA_U13
TBST4_6	Świadomość potrzeby znajomości teologii Nowego Testamentu dla lepszego rozumienia tekstów starotestamentalnych na gruncie chrześcijaństwa.	TMA_K05, TMA_K06
TBST4_7	Rozwój zainteresowań dotyczących współczesnych osiągnięć w ramach egzegezy Starego Testamentu.	TMA_K08

2. TREŚCI KSZTAŁCENIA

2a. STUDIA STACJONARNE

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin			Efekty kształcenia modułu
		wykłady	ćwiczenia	seminarium	
1	Wprowadzenie do Księgi Psalmów i Ksiąg Mądrościowych	4			TBST4_4 TBST4_5 TBST4_7
2.	Egzegeza wybranych tekstów z Księgi Psalmów i Ksiąg Mądrościowych: -Księga Psalmów: Ps 1; 2; 4; 6; 8; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 19; 20; 21; 23; 24; 26; 27; 29; 30; 33; 36; 40; 42/43; 44; 46; 47; 49; 51; 58; 63; 65; 72; 73; 81; 82; 83; 84; 85; 87; 88; 90; 91; 92; 93; 99; 100; 101; 102; 103; 104; 109; 114; 118; 125; 126; 127; 129; 130; 133; 134; 137; 139; 145; 148; 149; 150	26			TBST4_4 TBST4_5 TBST4_7

<p>-Księga Hioba: 7,1-10; 38,1-40,2 -Księga Przysłów: 8,1-9,18; 31,10-31 -Księga Koheleta: 2,12-23 -Księga Mądrości: 1,1-15; 1,16-2,24; 6,1-21; 7,7-14; 9,1-19; 11,15-12,27; 18,5-25 -Księga Syracha: 3,1-16; 3,17-31; 15,11-20; 24,1-22; 26,28-27,15; 27,16-30; 28,1-26; 34,21-35,22a</p>				
---	--	--	--	--

2b. STUDIA NIESTACJONARNE

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin			Efekty kształcenia modułu
		wykłady	ćwiczenia	seminarium	
1	Wprowadzenie do Księgi Psalmów i Ksiąg Mądrościowych	4			TBST4_4 TBST4_5 TBST4_7
1.	<p>Egzegeza wybranych tekstów z Księgi Psalmów i Ksiąg Mądrościowych:</p> <p>-Księga Psalmów: Ps 1; 2; 4; 6; 8; 11; 12; 13; 14; 15; 16; 19; 20; 21; 23; 24; 26; 27; 29; 30; 33; 36; 40; 42/43; 44; 46; 47; 49; 51; 58; 63; 65; 72; 73; 81; 82; 83; 84; 85; 87; 88; 90; 91; 92; 93; 99; 100; 101; 102; 103; 104; 109; 114; 118; 125; 126; 127; 129; 130; 133; 134; 137; 139; 145; 148; 149; 150</p> <p>-Księga Hioba: 7,1-10; 38,1-40,2 -Księga Przysłów: 8,1-9,18; 31,10-31 -Księga Koheleta: 2,12-23 -Księga Mądrości: 1,1-15; 1,16-2,24; 6,1-21; 7,7-14; 9,1-19; 11,15-12,27; 18,5-25 -Księga Syracha: 3,1-16; 3,17-31; 15,11-20; 24,1-22; 26,28-27,15; 27,16-30; 28,1-26; 34,21-35,22a</p>	20	6		TBST4_4 TBST4_5 TBST4_7

3. FORMY PROWADZENIA ZAJĘĆ:

Wykład problemowy.

Praca z tekstem.

Dyskusja.

Analiza tekstów źródłowych.

4. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA MODUŁU: przy każdej formie zaliczenia podać kod efektu

Egzamin: TBST4_4

Kolokwium: TBST4_3

Praca pisemna: TBST4_5

5. NAKŁAD PRACY STUDENTA

5a. STUDIA STACJONARNE

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS
Udział w zajęciach dydaktycznych, opracowanie treści wykładu i przygotowanie do egzaminu	50	2
Praca własna z lekturą obowiązkową i dodatkową	15	0,5
Przygotowanie wystąpienia ustnego/prezentacji lub krótkiej pracy pisemnej zaliczeniowej	15	0,5

Nakład pracy studenta w godz.: 80

Liczba punktów ECTS: 3

5b. STUDIA NIESTACJONARNE

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS
Udział w zajęciach dydaktycznych, opracowanie treści wykładu i przygotowanie do egzaminu	75	3
Praca własna z lekturą obowiązkową i dodatkową	65	2,5
Przygotowanie wystąpienia ustnego/prezentacji lub krótkiej pracy pisemnej zaliczeniowej/ćwiczenia	40	1,5

Nakład pracy studenta w godz.: 180

Liczba punktów ECTS: 7

6. LITERATURA

6a. PODSTAWOWA

EGZEGEZA BIBLIJNA

The New Jerome Biblical Commentary, ed. R. E. Brown, J. A. Fitzmyer, R. E. Murphy, Great Britain, 1989, 447-552, 558-562 = *Katolicki komentarz biblijny*, red. R. E. Brown, J. A. Fitzmyer, R. E. Murphy, tłum., Warszawa: Vocatio, 2004, 425-592

Księga Psalmów

F. Delitzsch, BC, 1859; S. R. Hirsch, 1888; B. Duhm, KHC, 1899, 1922²; C. A. Briggs/E. G. Briggs, ICC, 1906, 1907; H. Gunkel, HK, 1926, 1986⁶; H. Schmidt, HAT, 1934; A. Weiser, ATD, 1935, 1966⁷; H.-J. Kraus, BK, 1969, 1989⁶; A. Deissler, 1963, 1964, 1965; M. Dahood, AncB, 1966, 1968, 1970; J. W. Rogerson/J. W. McKay, CBC, 1977; G. Ravasi, 1981, 1983, 1984, 1991⁵; P. Craigie, WBC, 1983; L. C. Allen, WBC, 1983; M. E. Tate, WBC, 1990; E. S. Gerstenberger, FOTL, 1991; F.-L. Hossfeld/E. Zenger, NEB, 1993, 2002; L. Alonso-Schökel/C. Carniti, NBE, 1993; J. L. Mays, Int., 1994; M. Girard, 1994, 1996; K. Seybold, HAT, 1996; J.-L. Vesco, LeDiv, 2006; M. Oeming/J. Vette, NSK, 1999, 2010; F.-L. Hossfeld/E. Zenger, HThKAT, 2007³, 2008; F.-L. Hossfeld/E. Zenger, Hermeneia, 2005

Księga Hioba

F. Delitzsch, BC, 1872²; B. Duhm, KHC, 1897; G. Fohrer, KAT, 1963, 1989²; F. Horst, BK, 1968 (1-19); H. H. Rowley, NCEB, 1970; M. H. Pope, AncB, 1974³; R. Gordis, 1978; F. Hesse, ZBK, 1978; A. de Wilde, OTS, 1981; A. van Selms, 1982, 1983; L. Alonso-Schökel/L. Sicre-Diaz, NBE, 1983; N. C. Habel, OTL, 1985; H. Groß, NEB, 1986; J. E. Hartley, NICOT, 1988; D. J. A. Clines, WBC, 1989; T. Mende, GSL.AT, 1993; J. Ebach, 1996; C. A. Newsom, NIB, 1996; N. Whybray, NBC, 1998; H. Strauss, BK, 2000 (19-42); F. Gradl, NSK, 2001; L. Schwienhorst-Schönberger, 2007, 2010²; J. Gray, THB, 2010

Księga Przysłów

F. Delitzsch, BC, 1873; G. Wildeboer, KHC, 1899; J. van der Ploeg, BOT, 1952; B. Gemser, HAT, 1963²; R. B. Y. Scott, AncB, 1965; H. Ringgren, ATD, 1962, 1980³; W. M. Kane, OTL, 1970, 1977²; R. N. Whybray, CNEB, 1972; O. Plöger, BK, 1984, 2003²; A. Meinhold, ZBK, 1991; R. N. Whybray, NCBC, 1994; A. Lelièvre/A. Maillot, LD, 1993 (10-18), 1996 (19-31), 2000 (1-9); R. E. Murphy/E. Huwiler, NIBC, 1999; R. J. Clifford, OTL, 1999; L. G. Perdue, Int., 2000; H. F. Fuhs, NEB, 2001; M. Sæbø, ATD, 2012

Księga Kohelela

C. D. Ginsburg, 1861; F. Delitzsch, BC, 1877; E. H. Plumptre, CB, 1881; K. Siegfried, HK, 1898; G. Wildeboer, KHC, 1898; G. A. Barton, ICC, 1908; É. Pödechard, ÉB, 1912; P. Udz, SAT, 1921²; A. L. Williams, CB, 1922²; K. Budde, KHC, 1898; K. Budde, HSAT, 1922⁴; A. Allgeier, HS, 1925; H. W. Hertzberg, KAT, 1932; D. Buzy, SB, 1946; G. C. Aalders, COT, 1948; O. S. Rankin/ G. G. Atkins, IB, 1956; H. L. Ginsberg, 1961; H. W. Hertzberg, KAT, 1963; R. B. Y. Scott, AB, 1965; K. Galling, HAT, 1940, 1969²; W. J. Fuerst, CB, 1975; A. Lauha, BK, 1978; W. Zimmerli, ATD, 1980³; N. Lohfink, NEB, 1980, 1993⁴; M. A. Eaton, TOTC, 1983; J. A. Loader, 1986; G. S. Ogden, NBC, 1987; J. L. Crenshaw, OTL, 1987; G. Ravasi, 1988; R. N. Whybray, NCEB, 1989; A. Bonora, GSAT, 1992; R. Murphy, WBC, 1992; J. Vilchez, NBE, 1994; C.-L. Seow, AncB, 1997; T. Longman III, NIC, 1998; W. Brown, Int., 2000; T. Krüger, BK, 2000; L. Schwienhorst-Schönberger, HThKAT, 2011²; E. Birnbaum/L. Schwienhorst-Schönberger, NSK, 2012; A. Schellenberg, ZBK, 2013

Księga Mądrości

C. L. Grimm, 1860; P. Heinisch, ExHbAT, 1912; J. Fichtner, HAT, 1938; D. Winston, AncB, 1979; D. Georgi, JSRHZ,

1980; C. Larcher, EtB.NS, I 1983, II 1984, III 1985; A. Schmitt, 1986; A. Schmitt, NEB, 1989; G. Scarpata, I 1989; II 1996; III 1999; A. Schenker, 1996; H. Engel, NSK, 1998; H. Hübner, ATD.A, 1999; N. B. Pereira, 1999; O. Kaiser, 2010

Księga Syracha

R. Smend, 1906; N. Peters, EHAT, 1913; C. Spicq, SB, 1943; V. Hamp, EB, 1959; P. W. Skehan/A. A. Di Lella, AncB, 1987; J. L. Crenshaw, NIB, 1997; G. Sauer, ATD.A, 2000; J. Schreiner, NEB, 2002 (1-24); J. Marböck, HThKAT, 2010; B. Zapf, NEB, 2010 (25-51)

TEOLOGIA BIBLIJNA

G. von Rad, *Theologie des Alten Testaments, Band I: Die Theologie der geschichtlichen Überlieferungen Israels*, München: Kaiser, 1962, 366-473; G. von Rad, *Theologie des Alten Testaments, Band II: Die Theologie der prophetischen Überlieferungen Israels*, München: Kaiser, 1962, 329-424 = G. von Rad, *Teologia Starego Testamentu*, tłum., Warszawa: Pax, 1986, 279-359, 614-693

J. Schreiner, *Theologie des Alten Testaments*, Würzburg: Echter, 1995, passim = J. Schreiner, *Teologia Starego Testamentu*, tłum., Warszawa: Adam, 1999, passim

R. Rendtorff, *Theologie des Alten Testaments: Ein kanonischer Entwurf. Band 1: Kanonische Grundlegung*, Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 1999

R. Rendtorff, *Theologie des Alten Testaments: Ein kanonischer Entwurf. Band 2: Thematische Entfaltung*, Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 1999

J. Goldingay, *Old Testament Theology. Volume One: Israel's Gospel*, Downers Grove: InterVarsity Press, 2003

J. Goldingay, *Old Testament Theology. Volume Two: Israel's Faith*, Downers Grove: InterVarsity Press, 2006

J. Goldingay, *Old Testament Theology. Volume Three: Israel's Life*, Downers Grove: InterVarsity Press, 2010

B. K. Waltke, *An Old Testament Theology: An Exegetical, Canonical, and Thematic Approach*, Grand Rapids: Zondervan, 2007

6b. UZUPEŁNIAJĄCA

Zob.:

Elenchus Bibliographicus, 1 (1920) – 13 (1932), Roma: Pontificio Istituto Biblico;

Elenchus Bibliographicus Biblicus, 14 (1933) – 65 (1984), Roma: Pontificio Istituto Biblico

Elenchus of Biblica, 1985-, Roma: Pontificio Istituto Biblico

Old Testament Abstracts, 1978-, Washington: Catholic Biblical Association

P. OSTAŃSKI, *Bibliografia biblistyki polskiej, t. 1-2: 1945-1999*, Poznań 2002

P. OSTAŃSKI, *Bibliografia biblistyki polskiej. t. 3-4: 2000-2009*, Poznań 2010